

Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi

Academic Journal of History And Idea

ISSN: 2148-2292

Kutadgu Bitig'in Kahire nüshasının ilk iki sayfası
(Mısır Millî Ktp., nr. 168)

Cilt/Volume Sayı/Number Yıl/Year

7

4

2020

Aralık /December

Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi

Academic Journal of History and Idea
Академическая История и Мысль

Cilt / Volume/ Том Sayı / Number / Номер Yıl / Year/ Год
7 4 2020

ATDD ©

Tel/Tel/ Тел
+90 533 310 2773

E-posta / E-mail / Электронная почта
akademiktarihvedusunce@gmail.com,
akademiktarihvedusunce@yandex.com

Web / Веб-Сайт
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/atdd>
<http://www.atddjournal.com/>

Türkiye / Turkey / Турция

ATDD ©

İmtiyaz Sahibi / Published By/ Издатель

Hakan Yılmaz

Başeditör/Editor in Chief/ главный редактор

Prof. Dr.Yusuf Kılıç, PAU., Turkey

Editörler / Editors / Редакторы

Doç. Dr. İrade Memmedova, AMİA, Azerbaijan
Doç. Dr.Seadet Shikhiyeva, AMİA, Azerbaijan

Uzm. Hakan Yılmaz, MEB.,Turkey

Dr. Halil İbrahim Demir, MAKÜ, Turkey

Ayşegül Demir, Turkey

Editör Yardımcıları/ Assistant editor/ Заместители главного редактора

Prof. Dr. Mithat Aydin, PAU., Turkey

Prof. Dr.Tattigul Kartayeva, AFU., Kazakhstan

Doç Dr. Senem Kurtar, A. U., Turkey

Dil Editörleri/Language Editors/ Языковые Редакторы

Veysel Karani Gülersoy

Dr. Öğr. Üyesi Minara Çınar

Dr. Ahmad Jabbari

Luiza Shakirova

Yayın Kurulu / Editorial Board / Редакционная Коллегия Журнала

Prof. Dr. Yagub Mahmudov, AMİA, Azerbaijan

Prof. Dr. Tofiq Necefli, AMİA, Azerbaijan

Prof. Dr. Ayşe Kayapınar, Tekirdag Univ., Turkey

Prof.Dr. Peter Golden, Rutgers Univ., USA.

Prof.Dr. Hatice Palaz Erdemir, CBU., Turkey

Prof.Dr. Ercan Haytoğlu, PAU, Turkey

Prof. Dr. Alfina Sibgatulina, Moscov Univ. Russia

Prof.Dr. Yusuf Kılıç, PAU., Denizli, Turkey

Prof. Dr.Jiliboy Eltazarov, S.R.I. Univ. Uzbekistan

Prof. Dr. Selma Ünlü, AU., Turkey

Doç. Dr. Güntekin Necefli, AMİA, Azerbaijan

Doç. Dr. İrade Memmedova, AMİA, Azerbaijan

Doç. Dr.Xatire Quliyeva, AMİA, Azerbaijan

Doç. Dr. Elnur Ağayev, LAU, Cyprus

Dr. Öğr. Üyesi. Abdurahim Tufantoz, Yuzuncu Yıl Univ., Turkey

Doç. Dr. Emin Kırkıl, CBU., Turkey

Doç. Dr. Cavid Qasımov, Yuzuncu Yıl Univ., Turkey

Dr. Mileushe Gaynanova, Kazan S.U., Tataristan

**İNDEX VE VERITABANLARI/ INDEX AND DATABASES/ИНДЕКС И БАЗЫ
ДАННЫХ**

РОССИЙСКИЙ ИНДЕКС
НАУЧНОГО ЦИТИРОВАНИЯ

Science Index

ESJI
www.ESJIndex.org

Eurasian
Scientific
Journal
Index

Türkiye Kaynakçası

ROAD
DIRECTORY
OF OPEN ACCESS
SCHOLARLY
RESOURCES

RİSAM Türkiye Diyanet Vakfı
İSLÂM ARAŞTIRMA MERKEZİ

asos
academia social science index

ROOTINDEXING
JOURNAL ABSTRACTING AND INDEXING SERVICE

OCLC **WorldCat®**

BASE

**JOURNAL
FACTOR**

EZB
Elektronische
Zeitschriftenbibliothek

UR

Universität Regensburg

Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi

Academic Journal of History and Idea
Академическая История и Мысль

Hakemlere Teşekkür / Reviewer Acknowledgement

*Yagub Mahmudov
Sami Tekin
Hande Kılıçarslan
Mithat Eser
Ferhan Öztürk*

*Nurettin Gülmез
Yusuf Kılıç
İkram Çınar
İbrahim Yılmazçelik*

*Mithat Aydın
Ercan Haytoğlu
Talat Koçak
Xatire Gulyeva
Umut C. Karadoğan*

*Nurgül Bağıcı
Fatma İnce
Minara Aliyeva Çınar
Bünyamin Kocaoğlu
Yıldız Deveci Bozkuş*

*Tofiq Necefli
Namık Musalı
Selma Yel
Terane Heşimova*

*Kamil Veli Nerimanoğlu
Senem Kurtar
Fikri Gü'l
Güntekin Necefli
Faruk Sadiç*

*Besire Azizaliyeva
Süleyman Tüzün
Hacı Çoban
Aysegül Karakelle*

*Terane Turan Rehimli
Hikmet Çiçek
Mileushe Gaynanova
Ertan Efegil
Mustafa Göleç*

*İrade Memmedova
Alfina Sibgetullina
Seadet Ştiyeva
Bekir Karataş*

*Tatigul Kartayeva
Ahmad Jabbari
Metin Eren
Filiz Çolak
Cavide Memmedova*

*Juliboy Eltazarov
Xuraman Hummatova
Nazım Aksoy
Aslan Hebiboğlu*

*Emin Kırkılıç
Orhan Yazıcı
Ahmet Aksın
Abdurrahim Tufantoz
Cavid Qasimov*

Editörden/ From The Editor/ От Редактора

İçindekiler / Contents / Содержание

Makaleler/ Articles/ Статьи

Araştırma Makaleleri/ Research Articles/ Исследовательские Статьи

1 Göbekli Tepe (Maden-İnanç Bağlamında) Toprak Ana İnancı <i>Göbekli Tepe (In the context of mine-faith) Mother Earth Believe</i> <i>Гёбекли Тене и Мать- Земля как вероисповедание</i> <i>Yusuf Kılıç- Elvan Eser</i> 2 Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Kültür Varlıklarının Korunması Meselesinde Kurumlar Arası İlişkilerin Rolü <i>The Role of the Inter-institutional Relations in Conservation of the Cultural Assets in Turkey (1920-1950)</i> <i>Роль межведомственных отношений в защите культурных ценностей от Османской Империи до Республики</i> <i>Ercan Karakoç- Hülya Utkuluer Yıldırım</i> 3 Latifi Projesi Kapsamında Âşık Sıdkî Baba'nın Şiirleri Üzerine Dijital Bir İnceleme <i>Within The Scope of the Latifi Project: A Digital Analysis Of Ashik Sidki Baba's Poems</i> <i>Электронный обзор стихотворений Ашик Сыдкы Бабы в рамках проекта Латифи</i> <i>Ayşe Dalyan - Evrim D. Eberdes</i> 4 Cumhuriyet Dönemi'nde Veba Salgınları ve Alınan Önlemler (1923-1947) <i>Plague Outbreaks and Measures Taken During the Republic Period (1923-1947)</i> <i>Эпидемии чумы и меры, принятые в Республиканский период. (1923-1947)</i> <i>Abdulaziz Kardaş</i> 5 The jadid (Жадид) (Reform) Period of Uzbek Literature (1905-1930) And Crimean Tatar Turkish Ismail Gaspirinskî <i>Cedid (Yenilik) Devri Özbek Edebiyatı ve Kirim-Tatar Türk Aydını Gaspirali İsmail Bey</i> <i>Узбекская литература эпохи Джадид (Cedid) и Крымскотатарский просветитель Гаспирали Исмаил Бей</i> <i>Emek Üşenmez</i>	1985-2010 2011-2031 2032-2053 2054-2079 2080-2101

- 6 Yeni Asur Saray Sanat** **2102-2154**
Neo Assyrian Palace Art
Новое Ассирийское дворцовое искусство
- İsmail Coşkun- Dilara Demirtaş**
- 7 II. Meşrutiyet Döneminde Coğrafya Eğitimi ve İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun Coğrafyaya Katkıları** **2155-2176**
Geographical Education in The Second Constitutional Era And The Contributions of İsmail Hakkı Baltacıoğlu To Geography
Географическое образование во Второй Конституционный период и вклад Исмаила Хакабалтаджисоглу в географию
- İbrahim Caner Türk**
- 8 İspanya'da Endülüüs Mirası Üzerine Bir Değerlendirme** **2177-2196**
An Assesment on the Heritage of Al-Andalus in Spain
Оценка наследия Аль-Андалуса в Испании
- Lütfi Şeyban**
- 9 II. Meşrutiyet Dönemi Yabancı Mekteplerinden Zükura(Erkekler) Mahsus İngiliz Mektebi (Tedrisat Programı, Talimatı Dahiliyesi, Değerlendirilmesi)** **2197-2223**
British School For Boys, One of The Foreign Schools In The 2nd Constitutional Period (Curriculum, Internal Regulations, Evaluation)
II. Зарубежные школы для мужчин конституционной эры, английская школа для мужчин (образовательная программа, внутреннее обучение, оценка)
- İbrahim Caner Türk**
- 10 İstihbarat Kurumlarının Askeri Darbelere Etkisi: Ajax Operasyonu Örneği** **2224-2238**
The Effect of Intelligence Agencies on Military Coups: The Case of Ajax Operation
Влияние спецслужб на военные перевороты, образец операции Аякс
- Ömer Tomak**
- 11 21 Ağustos 1859 Tarihli İmroz (Gökçeada) Depremi** **2239-2256**
Imbros Earthquake dated August 21, 1859
Землетрясение Имроз (Гёкчеада) 21 августа 1859 г.
- Mustafa Mesut Özkmekçi**

- 12** *Balıkesir'e Değer Katmış Şahsiyetlerden: Kuvâ-yı Milliye Kahramanı ve Millî Mücahid Balıkesir Belediye Başkanı Keçecizade Hafız Mehmet Emin Bey* 2258-2310
Of the People Who Added Value to Balikesir: Force to The National Hero and National Mujahid (Fighter) Balikesir Mayor Keçecizade Hafız Mehmet Emin Bey
Герой Куба-ЙиМиллие, Народный Герой и Мэр города
БалыкесирКечеджизадеХафизМехметЭмин Бей
- Ismail Oğuz*
- 13** *Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin Dönemi Türkiye'nin Kıbrıs Politikası (1962-1965)* 2311-2330
Turkish Policy towards Cyprus during the Foreign Ministry of Feridun Cemal Erkin (1962-1965)
Министр иностранных дел ФеридунДжемальЭркин период политики Турции на Кипре (1962-1965)
Ercan Karakoç - Mithat Olkun
- 14** Из ранней истории городов Атропатены 2331-2354
From the early history of the cities of Atropatena
Atropatena şehrlerinin erken tarihinden
- Сельджан Мамедзаде*
- 15** *Birinci Umûmî Müfettişlik Bölgesinde Salgın Hastalıklarla Mücadele (1927-1952)* 2355-2385
Combating Epidemics in the First General Inspectorate Area (1927-1952)
Борьба с эпидемическими заболеваниями в районе первой генеральной инспекции(1927-1952)
Abdulaziz Kardaş
- 16** *Sultan Alparslan'ın Anadolu Fetih Güzergâhi Üzerinden Bir Kültür Rotası Önerisi* 2386-2406
Sultan Alparslan's Proposal For A Cultural Route Through The Anatolian Conquest Route
Предложение о культурном маршруте по маршруту анатолийских завоеваний султана Альпарслана
Veli Ulaş Asmadıl -Elvan Eser

17	<i>Kosova-Prizren ve Yöresi Osmanlı Türkçesi Kitabeleri Hakkında Bazı Tespitler</i> <i>Ottoman Turkish inscriptions of Kosovo-Prizren and its region</i> <i>Некоторые находки Османского - Турецких надписей в Косово и в его регионах</i> <i>Turgut Tok- Abdülkadir Çablı</i>	2407-2429
18	<i>Aybek/Oybek and his Novel of Qutlug Qon (Holy Blood)</i> <i>Aybek/Oybek ve Kutlu Kan Romanı</i> <i>Айбек/Роман Ойбека и Кутлу Кан</i> <i>Emek Üşenmez</i>	2430-2449
19	فَارسی عرف اندی آثار زبان شناسی زیبایی در بهشت <i>A discussion on the aesthetics of the language of Persian mystical works</i> <i>Обсуждение лингвистической эстетики персидских мистических произведений</i> عَلَيْرِ ضا حاج پنْزَاد - سَيَامِك سَعَادَتِی	2450-2480
20	<i>Âşık Tipi: Nizâmi Gencevî'nin Leyla ve Mecnun Adlı Mesnevisi</i> <i>Âşık Type: Nizami Ganjavi's Masnavi Laili and Majnun</i> <i>Тип влюбленного: В поэме "Лейли и Меджнун" Низами Гянджеви</i> <i>Esin Eren Soysal</i>	2481-2499
21	<i>Cevdet Bey ve Oğulları Romanında Kadın</i> <i>Woman in the Novel of Cevdet Bey ve Oğulları</i> <i>Женщина в романе Орхана Памука «Джевдет-бей и сыновья»</i> <i>Edanur Sancak</i>	2500-2516
22	<i>Hittit Mektuplarında Kâtiplerin ve Görevlilerin Şahsi Yazışmaları</i> <i>Personal Correspondence of the Scribes and Officials in the Hittite Letters</i> <i>Личная Переписка Писцов и Официальных лиц в Хеттских Письмах</i> <i>Gülgünay Masalcı Şahin</i>	2217-2554

- 23** **تحليل سبک شناسانه دو نامه سلطانی کتاب ریاض الانشاء** **2555-2577**
Stylistic analysis of the two Royal letters in Riad-ul- insha
Чаша Джамиида в мифологии и мистицизме с опорой на онтологию Хафиза
- حسنيه رسیدی فیض آباد - علیرضا حاجیان نژاد**
- 24** ***Qarabağın Alban-Qırqaq tarixinə dair*** **2578-2593.**
To the Albanian-Kipchak History of Karabakh
К Албано-Кыпчакской историю Карабаха
- Ramin Əlizadə -Elnur Nəciyev***
- 25** ***Sovyet Devri Azerbaycan Şüirinin Vatansever Şairi: "Mikayıl Müşfiq"*** **2594-2607**
The Patriotic Poet of The Soviet Era Azerbaijan 'Mikayıl Müşfiq'
Микаил Мушифиг, поэт-патриот Советской эпохи поэзии Азербайджана
- Aysu Keskin***
- 26** ***Pezdevî'nin Hilâfet Teorisinin Temel Dayanakları*** **2608-2634**
Basic Grounds of Al-Bazdawi's Caliphate Theory
Основы теории халифата Пездеви
- Fatma Pınar***
- 27** ***II Mahmud and His Statesmen's Diplomatic Manoeuvres to Solve Mehmet Ali Pasha Crisis*** **2635-2661**
II. Mahmud ve Devlet Adamlarının Mehmet Ali Paşa Krizini Çözmek İçin Diplomatik Manevraları
Дипломатические маневры заключенных и государственных деятелей для разрешения кризиса Мехмет Али Паши
- Serkan Demirbaş***
- 28** ***Taşlama, Hiciv, Rap*** **2662-2698**
Lampoon, Satire, Rap
Сатира, Рэн
- Elif Kuymcu***

- 29** *Türk Siyasi Hayatında Şeyh Kasım Küfrevi (1920-1992)* **2699-2718**
Sheikh Kasim Küfrevi in Turkish Political Life (1920-1992)
Шейх Касым Кюфреви в политической жизни Турции (1920-1992)
- Seyma Arvas*
- 30** *The Role and Place of Amir Temur in the History of Azerbaijan* **2719-2731**
Amir Temur'un Azerbaycan Tarihindeki Rolü ve Yeri
Роль и место Амира Темура в истории Азербайджана
- Shohistahon Uljaeva- Hakan Yilmaz-H. Hilal Shahin*
- 31** *Azərbaycan-Özbəkistan Əlaqələrində Diaspora Təşkilatlarının Rolu* **2732-2750**
The Role of Diaspora Organizations In Azerbaijan-Uzbek Relations
Роль диаспорских организаций в Азербайджано-Узбекских отношениях
- Seide Kuliyeva*
- 32** *Azerbaycan, Sovyet iktidarının ilk yıllarında büyük güçlerin Kafkasya politikasında* **2751-2762**
Azerbaijan, in the early years of the Soviet power, in the Caucasus policy of the great powers
Азербайджан в Кавказской политике крупных держав в первые годы советской власти
- Anvar Mammadov*
- 33** *İktidar ve İdeoloji Bağlamında Distopyalarda Eğitimin Fonksiyonu: George Orwell'in 1984 Örneği* **2763-2782**
Function of Education in Distopians in the Context of Power and Ideology: 1984 Example of George Orwell
Функция образования в Антиутопиях в контексте власти и идеологии: Дело Джорджа Оруэлла 1984 года
- Fikri Güll- Birol Soysal*
- 34** *Hükümet-Dışı Uluslararası Örgütlerin Uluslararası Yargılamaçaki Etkisi (Mahkeme Dostları)* **2783-2810**
Influence of non-governmental International Organizations on International Trials (friends of the court)
Влияние международных неправительственных организаций на международную судебную систему (Друзья Суда)
- Nematollah Aghabalaei Fanid*

- 35 Selanik'te Görülen Salgın Hastalıklar ve Bu Hastalıklarla Mücadele Yöntemleri (1875-1913) 2811-2853**
Epidemic Diseases In Thessaloniki and Methods of Combating These Diseases (1875-1913)
Эпидемии, наблюдавшиеся в Салониках, и методы борьбы с этими заболеваниями (1875-1913)

Mehmet Köseoğlu- Recep Kaya